

**UCHWAŁA NR III/14/24
RADY MIEJSKIEJ W GRODKOWIE**

z dnia 19 czerwca 2024 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Senioralnej Gminy Grodków na lata 2024-2030

Na podstawie art. 18 ust. 1 w związku z art. 5c ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 i poz. 721) oraz art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.^[1]) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Strategię Senioralną Gminy Grodków na lata 2024-2030, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Grodkowa.

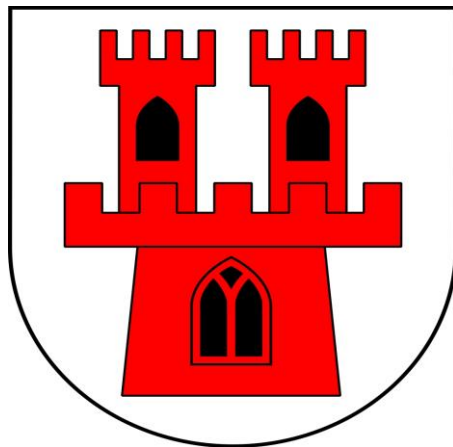
§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Dariusz Gajewski

^[1]Dz. U. z 2023 r. poz. 1693, poz. 1938, poz. 2760, z 2024 r. poz. 743.

Załącznik do uchwały Nr III/14/24
Rady Miejskiej w Grodkowie
z dnia 19 czerwca 2024 r.

STRATEGIA SENIORALNA GMINY GRODKÓW NA LATA 2024-2030

Grodków 2023

Wstęp

W Polsce od kilkunastu lat obserwowany jest proces zmiany w strukturze demograficznej ludności, którego cechą jest rosnący udział osób starszych w populacji ogółem. Przyczyną takiego stanu jest niski wskaźnik dzietności oraz wydłużanie się przeciętnego trwania życia ludzkiego. Dłuższe ludzkie życie jest zjawiskiem pozytywnym, niesie ze sobą jednak wiele wyzwań dla polityki społecznej państwa. Pojawia się bowiem potrzeba budowania specjalnych programów gwarantujących dostęp do specjalistycznych usług socjalnych i zdrowotnych, sprzyjających zdrowemu starzeniu się oraz takich, które sprawią, że życie seniorów będzie społecznie i ekonomicznie satysfakcjonujące.

Proces starzenia się populacji charakteryzuje się kilkoma istotnymi cechami. Jedną z nich jest wysoki odsetek osób starszych prowadzących jednoosobowe gospodarstwa domowe. Może to prowadzić do osamotnienia oraz wykluczenia społecznego, zwłaszcza w przypadku ograniczonej samodzielności osoby starszej. Kolejną cechą charakterystyczną jest feminizacja starzenia się. Rosnący wraz z wiekiem udział kobiet w populacji jest konsekwencją nadumieralności mężczyzn i zróżnicowania parametrów trwania życia – kobiety osiągające wiek 65 lat mają przed sobą o prawie 5 lat więcej dalszego trwania życia niż mężczyźni. Co więcej przewaga liczebna kobiet wzrasta wraz z przechodzeniem do kolejnych grup podeszłego wieku.

Zmiany struktury demograficznej powodują, iż przed samorządami stoi szereg wyzwań związanych z planowaniem i kształtowaniem polityki w obszarze aktywności społecznej osób starszych. Niniejsza Strategia Senioralna Gminy Grodków na lata 2023–2030 jest pierwszym tego typu dokumentem adresowanym do seniorów Gminy Grodków. Zostały w niej przedstawione diagnoza, cele, priorytety oraz zarekomendowane kierunki interwencji dla poszczególnych obszarów polityki senioralnej. Polityka senioralna rozumiana jest jako ogół działań organów administracji publicznej wszystkich szczebli oraz innych organizacji i instytucji, prowadzących do zapewnienia warunków wydłużenia aktywności, zarówno zawodowej, jak i społecznej oraz samodzielnego, zdrowego, bezpiecznego i niezależnego życia osób starszych.

Podstawa prawna

Zapisy zawarte w Strategii Senioralnej Gminy Grodków na lata 2023–2030 są zgodne z następującymi dokumentami i programami strategicznymi:

1. Polityka społeczna wobec osób starszych 2030. Bezpieczeństwo – Uczestnictwo – Solidarność
2. Program wieloletni na rzecz Osób Starszych „Aktywni+” na lata 2021-2025
3. Program wieloletni "Senior+" na lata 2021-2025
4. Program Solidarność Pokoleń. Działania dla zwiększenia aktywności zawodowej osób w wieku 50+

Zapisy zawarte w Strategii Senioralnej Gminy Grodków na lata 2023–2030 są zgodne z następującymi dokumentami:

- Ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. 2023 poz. 901 z późn. zm.);
- Ustawą z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. 2022 poz. 1608 z późn. zm.);
- Ustawą z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. 2022 poz. 2123 z późn. zm.);
- Ustawą z dnia 11 września 2015 r. o osobach starszych (Dz. U. 2015 poz. 1705 z późn. zm.);
- Ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. 2023 poz. 571 z późn. zm.);
- Wojewódzka Strategia w Zakresie Polityki Społecznej na lata 2016 - 2025;
- Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Grodków na lata 2021–2026;
- Strategią Rozwoju Gminy Grodków na lata 2014 - 2023;
- Krajowym Programem Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu Aktualizacja 2021 – 2027, polityka publiczna z perspektywą do roku 2030;
- Narodowym Programem Zdrowia na lata 2021–2025;
- Polityka społeczna wobec osób starszych 2030.

Diagnoza sytuacji osób starszych w Mieście i Gminie Grodków

Sytuacja demograficzna

Na koniec 2022 r. liczba ludności Polski wynosiła 37 766 327 osób, w tym 9 797 710 to osoby w wieku 60 lat i więcej, co stanowi prawie 26% ogółu populacji. Natomiast na koniec 2022 r. liczba mieszkańców gminy Grodków wynosiła 18 091 osób, w tym 5006 to osoby w wieku 60 lat i więcej, co stanowi prawie 28% ogółu populacji. Dla porównania w 2012 r. osoby w wieku 60 lat i więcej stanowiły prawie 21% kraju oraz ponad 19% mieszkańców gminy Grodków. Natomiast w 2017 roku było to odpowiednio: 24% dla populacji Polski oraz 23% dla populacji gminy Grodków. Na podstawie tych danych widać więc systematyczny wzrost w populacji liczby osób powyżej 60 lat. W porównaniu dla danych krajowych przyrost liczby osób w wieku 60 lat i więcej jest dynamiczniejszy.

Według raportu GUS pt. "Sytuacja demograficzna Polski do 2022 r.", mediana wieku mieszkańców Polski wyniosła w 2022 r. ponad 42 lata, tj. o prawie 7 lat więcej, niż w 2000 roku. Wiek środkowy dla mężczyzn to prawie 41 lat, a dla kobiet 44 lata (w 2000 r. odpowiednio: ponad 33 i 37 lat). Mieszkańcy wsi są młodsi o 2 lata od osób mieszkających w miastach, gdzie mediana wynosi 43 lata. Zgodnie z założeniami opracowanej przez Główny Urząd Statystyczny prognozy demograficznej na lata 2014–2050, przewiduje się, że w 2050 r. wiek środkowy wzrośnie do 50,1 lat dla mężczyzn i do 54,8 lat dla kobiet, co oznacza w skali kraju wzrost o odpowiednio 9 i 10 lat. Zmianie ulegną również relacje ilościowe między podstawowymi grupami wieku ludności. Nastąpi znaczne zmniejszenie liczby dzieci i osób w wieku 15–64 lat, zwiększy się natomiast liczba osób starszych. Tym samym udział osób starszych przekroczy 30% na obszarach wiejskich i zbliży się do 35% na terenach miejskich.

GUS przygotował również prognozę ludności na lata 2023 – 2060. Wg niej w 2060 roku osoby w wieku 60 lat i więcej stanowią będą ponad 38% populacji kraju oraz ponad 32% w 2040 roku. Dla Gminy Grodków szczegółowo prognoza dostępna jest do roku 2040 kiedy to osoby w wieku 60 lat i więcej stanowią mają ponad 33% populacji. Widać więc systematyczny wzrost populacji osób starszych co bezpośrednio uzasadnia konieczność prowadzenia polityki senioralnej. Wg tej prognozy w 2040 roku 14% grupy seniorów stanowią będą osoby w wieku 60 – 69 lat, ponad 9% w wieku 70 – 79 lat oraz ponad 9% osoby w wieku 80 i więcej lat.

Nazwa	ogółem	60-85 i więcej	% populacji
Polska	37 766 327	9 797 710	26%
Opolskie	942 441	258 352	27%
Powiat brzeski	86 730	23 518	27%
Grodków	18 091	5 006	28%

Tabela 1. Procent ludności w wieku 60 lat i więcej w 2022 roku. Źródło: BDL GUS

Z punktu widzenia rozwoju Gminy istotna jest również struktura podziału ludności ze względu na strukturę grup produkcyjnych.

Nazwa	ogółem	w wieku przedprodukcyjnym		w wieku produkcyjnym		w wieku poprodukcyjnym	
		2012	%	2012	%	2012	%
Polska	38 533 299	7 066 768	18%	24 605 558	64%	6 860 973	18%
Opolskie	1 010 203	167 241	17%	657 955	65%	185 007	18%
Powiat brzeski	92 345	17 055	18%	59 299	64%	15 991	17%
Grodków	19 826	3 822	19%	12 804	65%	3 200	16%

Tabela 2. Ludność w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w 2012 roku. Źródło: BDL GUS

Nazwa	ogółem	w wieku przedprodukcyjnym		w wieku produkcyjnym		w wieku poprodukcyjnym	
		2022	%	2022	%	2022	%
Polska	37 766 327	6 950 826	18%	22 169 304	59%	8 646 197	23%
Opolskie	942 441	156 725	17%	560 062	59%	225 654	24%
Powiat brzeski	86 730	15 241	18%	50 932	59%	20 557	24%
Grodków	18 091	3 160	17%	10 582	58%	4 349	24%

Tabela 3. Ludność w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w 2022 roku. Źródło: BDL GUS

Widać, że na przestrzeni dekady znacząco zmniejszył się odsetek osób w wieku produkcyjnym a za to wzrósł w wieku nieprodukcyjnym. Ma to również istotny wpływ na uwarunkowania związane z rozwojem zarówno społecznym, jak i gospodarczym gminy Grodków.

Instytucje i organizacje działające na rzecz seniorów

Na terenie gminy można wyróżnić kilka podmiotów, które obecnie w sposób zorganizowany działają na rzecz seniorów lub wspierają ich działalność, są to:

- Rada Seniorów Gminy Grodków – jest to organ o charakterze doradczym, inicjatywnym i konsultacyjnym, podejmuje działania w celu pobudzenia aktywności obywatelskiej osób starszych oraz wzmacnia udział seniorów w życiu społecznym. Rada współpracuje z Młodzieżową Radą, szkołami, sołectwami, kołami gospodyń oraz organizacjami i instytucjami działającymi na rzecz seniorów. Członkowie Rady Seniorów Gminy Grodków pełnią swoje funkcje społecznie i za swoją pracę nie pobierają żadnego wynagrodzenia.
- Klub seniora Grodków „Teraz My” – działa od 2014 roku i liczy 30 członków. Seniorzy spotykają się w piątek w Ratuszu dwa razy w miesiącu. W każdą środę odbywają się zajęcia z rękodzieła. Klub organizuje spotkania urodzinowe, wycieczki krajoznawcze, wycieczki rowerowe, wyjazdy do teatru i opery. Członkowie klubu integrują się z innymi grupami senioralnymi, uczestniczą w imprezach okolicznościowych, czynach społecznych.
- Klub seniora Aktywni – działa od 2020 roku i liczy 37 członków. Seniorzy spotykają się we wtorki w ratuszu raz w miesiącu. Klub organizuje spotkania urodzinowe, mikołajkowe, wycieczki krajoznawcze, wyjazdy do teatru, opery, bierze udział w projektach. Informacje o wydarzeniach i spotkaniach przekazuje grupie na WhatsApp.
- Związek Emerytów i Rencistów oddział Grodków.
- Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna im. Józefa Elsnera w Grodkowie – prowadzi swą działalność w grodkowskim ratuszu. Jednym z obszarów jej działalności jest obsługa seniorów. Oprócz bogatego księgozbioru, również w wersji skierowanej do potrzeb osób starszych (książka z dużą czcionką, audiobooki), seniorzy mogą uczestniczyć w spotkaniach autorskich, wydarzeniach literackich i edukacyjnych, w warsztatach plastycznych, zwiedzaniu wystaw. Seniorzy mają dostęp do komputerów z

internetem, do tabletów, discmanów, usług kserograficznych, oraz bezpłatnych kursów obsługi komputera.

- Ośrodek Kultury i Rekreacji – dla seniorów organizowane są zajęcia kulturalne i rekreacyjne do których należą: zajęcia w sekcjach plastycznych: malarstwo, grafika, rękodzieło artystyczne; muzyczny chór Grodkovia, orkiestra dęta, zespoły folklorystyczne; sportowo – rekreacyjne: aerobik, ringo, tenis stołowy; fotoklub – zajęcia fotograficzne. Oferowana jest również pomoc w realizowaniu działań i zadań przez kluby seniora.
- Towarzystwo Miłośników Ziemi Grodkowskiej – wspiera działalność na rzecz integracji i aktywizacji seniorów poprzez pisanie projektów dzięki, którym organizowane są wszelkiego rodzaju zajęcia dla seniorów. Wspiera inicjatywy społeczności lokalnej w obrębie kultury, sztuki, sportu i rekreacji.
- Gminna Rada Kobiet – koordynuje prace kół gospodyń wiejskich działających na terenie gminy Grodków. Wspiera prace na rzecz integracji międzypokoleniowej. Pielęgniuje i kultywuje tradycje regionu.
- Ośrodek Pomocy Społecznej – świadczy pomoc dla osób starszych i niepełnosprawnych w ramach zadań własnych i zleconych między innymi usługi opiekuńcze. Realizuje następujące programy: „Grodków nie marnuje jedzenia” – żywność przekazywana każdemu potrzebującemu bezpłatnie w ten sam dzień. „Bank żywności” – wydawanie bezpłatnie żywności osobom potrzebującym. „Pan Złota Rączka” – pomoc w drobnych naprawach domowych. „Grocaleni” – punkt konsultacyjny dla mieszkańców z problemami. „Bezpłatne porady prawne”.
- Klub Seniora + - w ramach wieloletniego Programu Senior + na II piętrze Ratusza w wyposażonych salach: sala gimnastyczna, pracownia talentów, biblioteczka, pokój wypoczynkowy, kuchnia, jadalnia, pracownia ogólna, słoneczne miejsce seniora organizowane są działania na rzecz 30 seniorów 60 + nieaktywnych zawodowo.
- Środowiskowy Dom Samopomocy – oferuje poprawę sprawności fizycznej i zaradności osobistej. OPS w Grodkowie świadczy pomoc w kompletowaniu niezbędnych dokumentów. Projekt dofinansowany jest ze środków pochodzących z rezerwy celowej budżetu państwa otrzymanych z Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.
- Poradnie medyczne – poradnia lekarza POZ i stomatologia, SAN – MED. I stomatologia, poradnia lekarza POZ Medium.
- Przychodnie – „Promed” oraz „Zdrowie”.

Przebieg prac na Strategią

Głównym założeniem przy pracy nad Strategią Senioralną Gminy Grodków było tworzenie i realizowanie dokumentu metodami uwzględniającymi wysoki stopień partycypacyjny. Dokument na każdym etapie był tworzony z udziałem mieszkańców oraz pracowników gminy.

Uczestnikami warsztatów byli:

- przedstawiciele Rady Seniorów.

Pracami nad strategią kierował koordynator z ramienia zleceniobiorcy przy wsparciu osoby kontaktowej z ramienia Urzędu Miasta Grodków. Rolą koordynatora było organizowanie pracy zespołu i dobór narzędzi niezbędnych do właściwego przygotowania dokumentu. Pracownicy gminy występowali w roli ekspertów głównie przy części diagnostycznej oraz na spotkaniach warsztatowych z mieszkańcami.

Praca ekspercka nad dokumentem po zebraniu danych i dokonaniu analizy zakończyła się konsultacją z Urzędem Miasta oraz Radą Seniorów, którzy wprowadzili korekty merytoryczne oraz zaproponowali indywidualne rozwiązania.

Zasady, którymi kierowano się podczas prac nad strategią:

1. Zasada partnerstwa - realizacja zasady partnerstwa oznacza włączenie władz gminnych a także właściwych podmiotów reprezentujących seniorów w procesy przygotowania, a następnie wdrażania strategii.

2. Zasada promowania równości szans kobiet i mężczyzn – zasada ta jest jedną z naczelných polityk horyzontalnych UE, której przestrzeganie gwarantuje kobietom i mężczyznom przypisanie równych praw i obowiązków, a także równy dostęp do zasobów (środki finansowe, szanse rozwoju), z których mogliby korzystać. W sposób szczególny przez „promowanie równości” należy rozumieć działania przyczyniające się do zwiększenia trwałego udziału kobiet i mężczyzn w zatrudnieniu i rozwoju ich kariery, ograniczenia segregacji na rynku pracy, zwalczania stereotypów związanych z płcią w dziedzinie kształcenia i szkolenia oraz propagowania godzenia pracy i życia osobistego.

3. Zasada zrównoważonego rozwoju – zgodnie z tą zasadą przy korzystaniu z zasobów naturalnych nie należy kierować się jedynie zaspokajaniem własnych potrzeb, ale też brać pod uwagę przyszłe pokolenia i stan otaczającego środowiska. W planowaniu działań strategicznych należy dążyć do synergii celów gospodarczych, społecznych i ochrony środowiska.

Analiza SWOT

W rozdziale została dokonana analiza czynników sprzyjających i ograniczających rozwój polityki senioralnej. Rozważano atuty oraz słabości stanowiące istotne bariery rozwojowe. Odniesiono się także do możliwości, które mogą pojawić się w przyszłości w otoczeniu i rzutować na jej rozwój.

Analiza SWOT została przeprowadzona podczas warsztatów, wzbogacono ją także o wnioski płynące z diagnozy. Politykę senioralną poddano analizie wartościującej, określając słabe i mocne strony obecnie, czyli co gmina ma, a czego nie ma, a co może wpływać na jej rozwój. Odniesiono się również do możliwości i zagrożeń, które mogą się pojawić w przyszłości w otoczeniu oraz wewnątrz gminy i wpływać na realizację polityki senioralnej. Przewidując je, władze lokalne mogą uniknąć wielu trudności. Stawiając na mocne strony i wykorzystując szanse, gmina może skutecznie niwelować słabości.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">• Działające na terenie miast i gminy organizacje seniorów• Udostępnianie w Ratuszu pomieszczeń na spotkania organizacji senioralnych• Możliwość spotkania się seniorów w świetlicach wiejskich• Dobra współpraca z jednostkami samorządowymi, które mają ofertę dla seniorów• Organizowane są cykliczne imprezy dla seniorów, spotkania biesiadne, wycieczki• Organizowane pikniki międzypokoleniowe• Sukcesywne likwidowanie barier architektonicznych na terenie miasta, np. windy dla inwalidów i seniorów	<ul style="list-style-type: none">• Brak szpitala oraz medycznej opieki nocnej i świątecznej• Słaba dostępność lekarzy specjalistów• Ograniczone godziny działalności aptek• Niewystarczająca opieka rehabilitacyjna• Wciąż istniejące bariery architektoniczne, utrudniające szczególnie dostęp do usług publicznych• Mało miejsc w Domu Pomocy Społecznej• Brak hospicjum dla chorych terminalnie• Organizacja transportu publicznego nie odpowiada na potrzeby seniorów, brak jest również połączenie z miastem wojewódzkim• Mało zieleni w mieście oraz koszy w miejscach publicznych• Zbyt mało miejsc w przestrzeni publicznej gdzie czas spędzać mogą seniorzy, np. zbyt mało ławek• Brak w Urzędzie Miasta i Gminy koordynatora polityki senioralnej• Nieduża grupa seniorów zaangażowana we wspólne działania• Słabo rozwinięty wolontariat

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększający się poziom świadomości społeczeństwa na temat starzenia się i zdrowego trybu życia • Poprawa sytuacji zdrowotnej seniorów wynikająca z większej świadomości i dostępności do profilaktyki zdrowotnej oraz postępu medycyny • Promocja srebrnej gospodarki • Istniejące programy i źródła finansowania polityki senioralnej 	<ul style="list-style-type: none"> • Systematyczny wzrost w populacji osób 60+ • Osłabienie więzi międzypokoleniowych poprzez zmieniający się model rodziny • Stereotypy dotyczące osób starszych • Ograniczone środki finansowe na realizację zadań z zakresu polityki senioralnej

PLAN OPERACYJNY STRATEGII – CELE SZCZEGÓŁOWE, PRIORYTETY

Cele szczegółowe to konkretne efekty, które polityka senioralna osiągnie za 7 lat, stanowiące odpowiedź na zidentyfikowane problemy.

Cel szczegółowy powinien być:

- precyzyjny,
- mierzalny,
- osiągalny,
- realistyczny,
- określony w czasie.

Zapisanie celów szczegółowych w formie **priorytetowych zadań** do realizacji z przypisanym czasem ich wykonania i odpowiedzialnością umożliwia spełnienie powyższych warunków. Tak powstaje **plan operacyjny** (harmonogram) do każdego celu szczegółowego, który staje się precyzyjnym zapisem (krok po kroku) działań służących osiągnięciu efektu docelowego.

W zapisach dotyczących finansowania pod pojęciem środki zewnętrzne należy rozumieć wszystkie możliwe do uzyskania na dany cel wsparcia (finansowe, organizacyjne, rzeczowe). Głównym źródłem zapewne będą programy rządowe, programy i fundusze Unii Europejskiej, ale istotne są również inne źródła. Duże znaczenie mają również środki pozyskane niebezpośrednio przez samorząd, ale przez instytucje i organizacje pozarządowe, z którymi Gmina będzie współpracowała, aby zrealizować działania zawarte w Strategii.

CEL GŁÓWNY:

ZRÓWNOWAŻONE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW GMINY NA RZECZ ZASPOKOJENIA POTRZEB I WSZECHSTRONNEGO ROZWOJU SENIORÓW.

Dla osiągnięcia celu głównego określono następujące cele szczegółowe:

- 1.1. Rozwój usług społecznych oraz zdrowotnych dla seniorów.
- 1.2. Prowadzenie odpowiedniej polityki przestrzennej i architektonicznej zaspokajającej potrzeby seniorów.
- 1.3. Dalszy rozwój i wspieranie oferty aktywności społecznej dla seniorów.
- 1.4. Wspieranie aktywności zawodowej osób starszych.

Cel szczegółowy 1.1. Rozwój usług społecznych oraz zdrowotnych dla seniorów.

Uzasadnienie wyboru celu szczegółowego 1.1.

Kwestie rozwoju usług społecznych oraz zdrowotnych dla grodkowskich seniorów były głównymi priorytetami pojawiającymi się zarówno w przeprowadzonych badaniach ankietowych oraz podczas warsztatów.

Dla seniorów szczególnie istotne jest polepszenie transportu publicznego, utworzenie domu pobytu dziennego, lepszego dostępu do opieki medycznej oraz usług rehabilitacji.

Cel szczegółowy 1.1. zostanie osiągnięty poprzez następujące priorytety:

- 1.1.1. Poprawa funkcjonowania transportu publicznego, zgodnie z potrzebami seniorów.
- 1.1.2. Stworzenie domu dziennego pobytu dla seniorów.
- 1.1.3. Rozwój lepiej dostępnych usług medycznych, opieki specjalistycznej i rehabilitacyjnej, usług opiekuńczych i pielęgniarских.
- 1.1.4. Rozwój oferty usług świadczonych bezpośrednio u seniorów, np. usługi fryzjerskie i kosmetyczne, dostarczanie zakupów, catering, etc.

Cel szczegółowy 1.2. Prowadzenie odpowiedniej polityki przestrzennej i architektonicznej zaspokajającej potrzeby seniorów.

Uzasadnienie wyboru celu szczegółowego 1.2.

Choć seniorzy zauważają zachodzące pozytywne zmiany w przestrzeni publicznej oraz w niwelowaniu barier architektonicznych wskazują oni, że wciąż wiele w tych wymiarach jest do zrobienia. Realizacja tego celu ma doprowadzić do dalszych zmian, zgodnych z potrzebami seniorów, dotyczących niwelowania barier architektonicznych czy tworzeniu przestrzeni publicznej przyjaźniejszej dla seniorów i bardziej przystosowanej do zaspokajania ich potrzeb.

Cel szczegółowy 1.2. zostanie osiągnięty poprzez następujące priorytety:

1.2.1. Niwelowanie barier architektonicznych w budynkach publicznych.

1.2.2. Niwelowanie barier architektonicznych w przestrzeni publicznej.

1.2.3. Prowadzenie działań z zakresu zazielenienia przestrzeni publicznej, tj. nasadzenia, rekultywacja, etc.

1.2.4. Tworzenie małej architektury przyjaznej seniorom, miejsca spotkań i organizacji wydarzeń integracyjnych, ławki, kosze, etc.

Cel szczegółowy 1.3. Dalszy rozwój i wspieranie aktywności społecznej seniorów.

Uzasadnienie wyboru celu szczegółowego 1.3.

Obecnie seniorzy chwalą sobie współpracę z instytucjami samorządowymi zajmującymi się wsparciem aktywności społecznej, kulturalnej, etc. seniorów, tj. Ośrodkiem Kultury i Rekreacji oraz Miejską i Gminną Biblioteką Publiczną im. Józefa Elsnera w Grodkowie. Ze względu na rosnącą liczbę seniorów niezbędne jest dalsze dostosowywanie oferty do ich potrzeb i możliwości. Oferta taka będzie miała na celu przynieść korzyści zarówno społeczne, zdrowotne jak i kulturalne.

Seniorzy zgłaszali również zapotrzebowanie na utworzenia sali koncertowej czy profesjonalnego centrum informatycznego, w którym poza nabywaniem umiejętności cyfrowych byłaby możliwość spędzania czasu wolnego.

Zgodnie z potrzebami seniorów niezbędne jest utworzenie w urzędzie Miasta i Gminy stanowiska koordynator ds. polityki senioralnej, który odpowiedzialny byłby za koordynację działań na poziomie gminy, powinno to zapewnić lepszą i efektywniejszą realizację polityki senioralnej.

Cel szczegółowy 1.3. zostanie osiągnięty poprzez następujące priorytety:

- 1.3.1. Organizowanie cyklicznych zajęć oraz warsztatów dla seniorów, tj. tanecznych, florystycznych, rękodzieła, gimnastycznych, informatycznych, z zakresu profilaktyki zdrowia, etc.
- 1.3.2. Organizowanie imprez i spotkań międzypokoleniowych.
- 1.3.3. Adaptacja kościoła ewangelickiego na salę koncertową.
- 1.3.4. Utworzenie nowoczesnego centrum informatycznego dla seniorów.
- 1.3.5. Powołanie gminnego koordynatora ds. polityki senioralnej.
- 1.3.6. Włączenie seniorów w proces konsultowania oraz planowania priorytetowych kierunków rozwoju miasta i gminy.

Cel szczegółowy 1.4. Wspieranie aktywności zawodowej osób starszych.

Uzasadnienie wyboru celu szczegółowego 1.4.

Jak pokazują dane część seniorów chętnie wydłuża swoje życie zawodowe, czy to ze względu na dobry stan zdrowia, czy z innych powodów. Na poziomie lokalnym powinny być prowadzone działania, które zachęciłyby lokalne podmioty do zatrudniania seniorów oraz tworzenia przyjaznych warunków pracy, uwzględniających uwarunkowania wynikające ze stanu zdrowia i wieku seniorów.

Cel szczegółowy nr 1.4. zostanie osiągnięty poprzez następujące priorytety:

- 1.4.1. Prowadzenie akcji informacyjnych wśród pracodawców na temat tworzenia warunków pracy przyjaznych seniorom.
- 1.4.2. Stworzenie systemu zachęcania pracodawców do zatrudniania seniorów, np. ulgi podatkowe.
- 1.4.3. Zachęcanie seniorów do aktywności zawodowej czy wolontariatu.

PLAN OPERACYJNY DLA CELU GŁÓWNEGO

Cel główny. Zrównoważone wykorzystanie zasobów gminy na rzecz zaspokojenia potrzeb i wszechstronnego rozwoju seniorów			
Cel szczegółowy 1.1. Rozwój usług społecznych oraz zdrowotnych dla seniorów			
Priorytety	Okres realizacji	Odpowiedzialność	Źródła finansowania
1.1.1. Poprawa funkcjonowania transportu publicznego, zgodnie z potrzebami seniorów.	2024 - 2030	Urząd Miejski oraz przewoźnicy publiczni oraz prywatni	Budżet Miasta oraz środki przewoźników
1.1.2. Stworzenie domu dziennego pobytu dla seniorów.	2024 - 2026	Urząd Miejski, podmioty prywatne	Budżet Miasta, środki inwestorów, środki zewnętrzne, w tym: Fundusze Europejskie dla Opolskiego (FEO), Program Senior +
1.1.3. Rozwój lepiej dostępnych usług medycznych, opieki specjalistycznej i rehabilitacyjnej, usług opiekuńczych i pielęgniarских.	Stale	Urząd Miejski, podmioty lecznicze, rehabilitacyjne, etc.	Budżet Miasta, środki inwestorów, środki zewnętrzne, w tym: Fundusze Europejskie dla Opolskiego (FEO), Program Aktywni +
1.1.4. Rozwój oferty usług świadczonych bezpośrednio u seniorów, np. usługi fryzjerskie i kosmetyczne, dostarczanie zakupów, catering, etc.	Stale	Urząd Miejski, podmioty prywatne	Budżet Miasta, środki inwestorów, środki zewnętrzne, w tym: Fundusze Europejskie dla Opolskiego (FEO), Aktywni +

Cel szczegółowy 1.2. Prowadzenie odpowiedniej polityki przestrzennej i architektonicznej zaspokajającej potrzeby seniorów.

Priorytety	Okres realizacji	Odpowiedzialność	Źródła finansowania
1.2.1. Niwelowanie barier architektonicznych w budynkach publicznych.	Stale	Urząd Miejski	Budżet Miasta, środki zewnętrzne, w tym Fundusze Europejskie dla Opolskiego (FEO), Program Aktywni +
1.2.2. Niwelowanie barier architektonicznych w przestrzeni publicznej.	Stale	Urząd Miejski	Budżet Miasta, środki zewnętrzne, w tym Fundusze Europejskie dla Opolskiego (FEO), Program Aktywni +
1.2.3. Prowadzenie działań z zakresu zazielenienia przestrzeni publicznej, tj. nasadzenia, rekultywacja, etc.	Stale	Urząd Miejski	Budżet Miasta, środki zewnętrzne, w tym Fundusze Europejskie dla Opolskiego (FEO), Program Aktywni +
1.2.4. Tworzenie małej architektury przyjaznej seniorom, miejsca spotkań i organizacji wydarzeń integracyjnych, ławki, kosze, etc.	Stale	Urząd Miejski	Budżet Miasta, środki zewnętrzne, w tym Fundusze Europejskie dla Opolskiego (FEO), Program Aktywni +

Cel szczegółowy 1.3. Dalszy rozwój i wspieranie aktywności społecznej seniorów.

Priorytety	Okres realizacji	Odpowiedzialność	Źródła finansowania
1.3.1. Organizowanie cyklicznych zajęć oraz warsztatów dla seniorów, tj. tanecznych, florystycznych, rękodzieła, gimnastycznych, informatycznych, z zakresu profilaktyki zdrowia, etc.	Stale w miarę potrzeb	Urząd Miejski, Ośrodek Kultury i Rekreacji, Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna im. Józefa Elsnera w Grodkowie, Rada Seniorów	Budżet Miasta, środki zewnętrzne, w tym Fundusze Europejskie dla Opolskiego (FEO), Program Aktywni +
1.3.2. Organizowanie imprez i spotkań międzypokoleniowych.	Stale w miarę potrzeb	Urząd Miejski, Ośrodek Kultury i Rekreacji, Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna im. Józefa Elsnera w Grodkowie, Rada Seniorów	Budżet Miasta, środki zewnętrzne, w tym Fundusze Europejskie dla Opolskiego (FEO), Program Aktywni +
1.3.3. Adaptacja kościoła ewangelickiego na salę koncertową.	2024 - 2026	Urząd Miejski, Ośrodek Kultury i Rekreacji,	Budżet Miasta, środki zewnętrzne, w tym Fundusze Europejskie dla Opolskiego (FEO), Program Aktywni +
1.3.4. Utworzenie nowoczesnego centrum informatycznego dla seniorów.	2025 - 2027	Urząd Miejski, Ośrodek Kultury i Rekreacji,	Budżet Miasta, środki zewnętrzne, w tym Fundusze Europejskie dla Opolskiego (FEO), Program Aktywni +
1.3.5. Powołanie gminnego koordynatora ds. polityki senioralnej.	2024	Urząd Miejski,	Budżet Miasta,

1.3.6. Włączenie seniorów w proces konsultowania oraz planowania priorytetowych kierunków rozwoju miasta i gminy.	Stale w miarę potrzeb	Urząd Miejski,	Budżet Miasta,
---	-----------------------	----------------	----------------

Cel szczegółowy 1.4. Wspieranie aktywności zawodowej osób starszych.

Priorytety	Okres realizacji	Odpowiedzialność	Źródła finansowania
1.4.1. Prowadzenie akcji informacyjnych wśród pracodawców na temat tworzenia warunków pracy przyjaznych seniorom.	Stale	Urząd Miejski, lokalni pracodawcy	Budżet Miasta, środki zewnętrzne, w tym Fundusze Europejskie dla Opolskiego (FEO), Program Aktywni +
1.4.2. Stworzenie systemu zachęcania pracodawców do zatrudniania seniorów, np. ulgi podatkowe.	Stale	Urząd Miejski, lokalni pracodawcy	Budżet Miasta, środki zewnętrzne, w tym Fundusze Europejskie dla Opolskiego (FEO), Program Aktywni +
1.4.3. Zachęcanie seniorów do aktywności zawodowej czy wolontariatu.	Stale	Urząd Miejski, Ośrodek Kultury i Rekreacji, lokalne organizacje pozarządowe	Budżet Miasta, środki zewnętrzne, w tym Fundusze Europejskie dla Opolskiego (FEO), Program Aktywni +

Wskaźnikowy system monitorowania strategii

Niniejsza tabela stanowi propozycję strategicznych wskaźników w ramach Wskaźnikowego Systemu Monitorowania Strategii (WSMS). Rekomenduje się opracowanie na poziomie gminy, we współpracy z Radą Seniorów szczegółowych wytycznych do stworzenia wskaźników dla zadań ujętych w planach operacyjnych uwzględniających priorytety dla konkretnych celów szczegółowych. System ten powinien być dostosowany do stworzonych przez Radę Seniorów rocznych planów wdrażania.

Cel główny: Zrównoważone wykorzystanie zasobów gminy na rzecz zaspokojenia potrzeb i wszechstronnego rozwoju seniorów			
Cele szczegółowe	Wskaźnik	Źródło informacji	Planowany efekt
Rozwój usług społecznych oraz zdrowotnych dla seniorów	Ilość nowo rozwiniętych lub rozszerzonych usług dla seniorów	Urząd Miasta (UM),	Zwiększenie ilości połączeń transportu publicznego, powstanie domu dziennej opieki, lepszy dostęp do lekarzy specjalistów
Prowadzenie odpowiedniej polityki przestrzennej i architektonicznej zaspokajającej potrzeby seniorów	Liczba obiektów przystosowanych do potrzeb seniorów, w tym niwelowanie barier architektonicznych	UM,	Zwiększenie liczby obiektów i terenów przystosowanych do potrzeb seniorów
Dalszy rozwój i wspieranie aktywności społecznej seniorów	Liczba wydarzeń organizowanych dla seniorów	UM,	Wzrost liczby warsztatów i szkoleń dla seniorów, wzrost liczby wydarzeń międzypokoleniowych
Wspieranie aktywności zawodowej osób starszych	Liczba działań na rzecz promocji zatrudnienia seniorów	UM,	Zwiększenie liczby działań promujących zatrudnienie seniorów pośród lokalnych pracodawców